

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 40. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Tirsdag den 2. juli 2013

Tidspunkt: Kl. 13.30

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Jens Joel (S), fungerende formand, Camilla Hersom (RV), Finn Sørensen (EL), Erling Bonnesen (V) og Jakob Ellemann-Jensen (V).

Desuden deltog: Statsminister Helle Thorning-Schmidt

Jens Joel fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Afrapportering fra møde i Det Europæiske Råd den 27.-28. juni 2013

Det Europæiske Råd 27-28/6-13 – bilag 14 (konklusioner fra mødet i DER)

Statsministeren: Som I ved, var der torsdag og fredag i sidste uge møde i Det Europæiske Råd. Der var mange emner på dagsordenen, men hovedtemaet var, hvordan vi håndterer den alt for høje ungdomsarbejdsløshed i Europa.

Vi har haft et godt møde, og vi har afsluttet sæsonen med en række vigtige beslutninger. Vi har lagt retningslinjerne for det arbejde, vi skal fortsætte med på den anden side af sommeren. Og jeg synes, vi skal glæde os over, at vi afrunder sæsonen med at byde Kroatien velkommen som det 28. medlem af EU.

1. Ungdomsarbejdsløshed

Statsministeren: Alle lande er optaget af at komme ungdomsarbejdsløsheden til livs. Vi kan gøre noget fra Bruxelles, men det er også vigtigt at få sagt, at beskæftigelsespolitikken er medlemslandenes eget ansvar. På mødet blev vi derfor enige om forskellige tiltag, der bringer os tættere på at gøre ungegarantien til virkelighed i de medlemslande, hvor ledigheden er allerstørst. Lande, der kan få midler fra det nye ungeinitiativ på EU's kommende flerårige budget, skal inden årets udgang have vedtaget en plan for, hvordan de vil gennemføre ungegarantien. De øvrige lande bliver opfordret til at vedtage en sådan plan i 2014, og Kommissionen vil følge op på implementeringen af ungegarantien i 2016.

Det er et stort skridt for mange lande at få gennemført en ungegaranti. Derfor skal vi bruge de fælles værktøjer til at støtte, at landene går i gang. Vi blev på mødet enige om at fremrykke de 45 mia. kr., vi har afsat i perioden fra 2014-2020 til de regioner, der er hårdest ramt af ungeledighed, så alle pengene kan komme ud at virke allerede i 2014 og 2015.

Medlemslandene vil også have særligt fokus på at bekæmpe ungeledighed, når de bruger strukturfondsmidler, og vi er enige om, at uforbrugte midler i budgettet kan målrettes unge. Endelig er vi enige om at fremme praktikbaserede uddannelser, praktikpladser og unges mobilitet.

Når det er sagt, er det allervigtigste, vi kan gøre for de unge, at skabe mere vækst og herigennem flere jobs. Til det har vi et godt udgangspunkt med væks- og beskæftigelsespagten, der blev vedtaget under det danske formandskab. Men arbejdet med at gennemføre den skal op i tempo, så vi kan udnytte det fulde potentiale. Og der er et stort uudnyttet potentiale, f.eks. estimeres det, at gennemførelsen af det digitale indre marked kan øge EU's BNP med 5 pct., og øget frihandel vil også kunne give et markant skub til væksten.

Den Europæiske Investeringsbank har øget sine udlån betydeligt på baggrund af den kapitaludvidelse på 10 mia. euro, der indgik i vækst- og beskæftigelsespagten. Det betyder eksempelvis flere udlån til små og mellemstore virksomheder. Det arbejde skal vi fortsætte og styrke for at sætte gang i væksten, bl.a. gennem et tættere samarbejde mellem banken, Kommissionen og medlemslandene.

Finn Sørensen syntes ikke, det fremgik særlig tydeligt af DER's konklusioner, hvorhenne den økonomiske støtte skal gå til, og hvad betingelserne for den er. Der stod på s. 2, at der ved gennemførelsen af strukturfondene skal fokuseres særligt på ungdomsbeskæftigelse, bl.a. ved at udnyttede midler omprogrammeres. Det virkede ikke i hans øjne som en klar plan. På samme side står der, at de disponible margener under budgetlofterne for årene 2014-2017 skal anvendes til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden, og at de medlemsstater, der er omfattet af initiativet, skal vedtage en plan for håndtering af ungdomsarbejdsløsheden. Hvor konkret skal et land beskrive sine initiativer for at modtage den økonomiske støtte?

Statsministeren svarede, at de regioner, hvor ungdomsarbejdsløsheden er over 25 pct., kan få del i de fremrykkede 45 mia. kr., de uforbrugte midler og strukturfondsmidlerne. De nærmere mekanismer er dog ikke fastlagt endnu. Danmark, der ikke har en ungdomsarbejdsløshed på 25 pct., kan altså ikke få del i midlerne.

Finn Sørensen bad om at få konkretiseret, hvad pengene kan blive brugt til. Han fandt det mest fornuftigt at bruge dem på nye arbejdspladser.

Jakob Ellemann-Jensen antog, at midlerne skal bruges på at få indført ungegarantien i nogle af de lande, der ikke har haft råd til den.

Statsministeren svarede, at de fremrykkede 45 mia. kr. bl.a. kan bruges på ungegarantien. Derudover har Kommissionen udsendt en ungemeddelelse den 19. juni, hvori de tilbyder teknisk assistance til brug af EU-midler, f.eks. strukturfondsmidler. Man skal dog huske på, at EU-midlerne bare er et hjørne af den samlede indsats.

Beskæftigelsespolitikken er landenes egen kompetence, og det er indsatsen i de enkelte lande, der skal gøre den store forskel. Der er grænser for, hvad der kan gøres på europæisk plan. Det fastlægges i sektorretsakter, og derfor henviste hun til ressortministrene for en præcisering af, hvad pengene bliver brugt til.

Finn Sørensen ville henvende sig til ressortministrene. Han opfordrede statsministeren til at følge sagen nøje. Han gik ud fra, at det bliver et rådsanliggende at fastlægge betingelserne for at få del i midlerne.

Statsministeren var enig i, at pengene skal følges, så man kan sikre sig, at man får mest muligt ud af dem. Beløbet skal dog ikke gøres større, end det er; medlemslandene har stadig hovedansvaret for at bekæmpe arbejdsløsheden. Hun mente, at de fremrykkede midler vil gøre det muligt at indføre ungegarantien hurtigere.

Finn Sørensen henviste til sidste møde, hvor statsministeren ikke havde kunnet svare på, om vækst- og beskæftigelsespagten havde skabt arbejdspladser. Han frygtede, at det samme gjaldt ungegarantien, og gentog sin opfordring til at følge pengene og diskussionen om, hvilke betingelser der stilles for at få del i dem.

2. Det europæiske semester

Statsministeren: En anden helt central forudsætning for vækst er sunde økonomier, og her er det europæiske semester et vigtigt redskab. På vores møde godkendte vi de landespecifikke anbefalinger, der stiller skarpt på de udfordringer og reformer, der skaber mere vækst og beskæftigelse i de enkelte lande. Vi skal både have styr på de offentlige budgetter og skabe vækst og flere arbejdspladser. Samtidig er vi enige om, at indsatsen skal afspejle de udfordringer, landene hver især står over for. Anbefalingerne blev godkendt uden ændringer og skal vedtages formelt af økonomi- og finansministrene. Nu er det vigtigt, at landene følger op på dem.

3. Banksamarbejde

Statsministeren: På mødet diskuterede vi også det styrkede banksamarbejde og det arbejde, vi har foran os. Vi bød økonomi- og finansministrenes aftale om direktivet vedrørende genopretning og afvikling af nødlidende banker velkommen. Næste skridt i styrkelsen af banksamarbejdet er, at Kommissionen inden for kort tid fremlægger et forslag til en fælles mekanisme for håndtering af kriseramte banker. Her skal man gå fra national til fælles håndtering af kriseramte banker. Vi fastslog på DER, at vi skal have en aftale i Rådet inden udgangen af året.

Finn Sørensen nævnte, at man som et led i den fælles tilsynsmekanisme vil indføre en bagstopperordning. Han ville gerne vide, om det er skatteborgerne, der skal være bagstopperne.

Statsministeren svarede, at bagstopperfunktionen er beskrevet i rådskonklusionerne. Den er national.

Finn Sørensen konkluderede, at det ikke kan udelukkes, at skatteborgerne får regningen for bankredninger.

Statsministeren gentog, at Kommissionen vil fremlægge sit forslag til fælles håndtering af nødlidende banker i juli. Indholdet kendes ikke endnu, men regeringen arbejder for at sikre bailinprincippet. Det skal diskuteres, når Kommissionens forslag er klar.

Finn Sørensen spurgte igen, om statsministeren ville tilkendegive, at det ikke bliver skatteborgerne, der skal dække bankernes tab i tilsynsmekanismens nationale bagstopperordning.

Statsministeren henviste til konklusionerne og til de prioriteter, hun havde gjort rede for. Man må afvente Kommissionens forslag, før man tager stilling til, hvad Danmark skal deltage i.

4. Styrkelse af ØMU'en

Statsministeren: I forhold til det øvrige arbejde med at styrke den økonomiske og monetære union fastlagde vi på Det Europæiske Råd en tidsplan, der indebærer en ordentlig diskussion af, hvilke tiltag der er nødvendige, herunder også en grundig inddragelse af medlemslandene. Det er vigtigt at sikre, at nye tiltag ikke kopierer eller overlapper de gode redskaber, vi allerede har, eller tilføjer nye tunge procedurer. Det handler om at skabe en konkret effekt og ikke om at gennemføre regler for reglernes skyld. Kommissionen vil komme med konkrete forslag, som vi kan basere vores arbejde på. Vi vender tilbage til emnet i oktober og træffer endelige beslutninger i december.

Finn Sørensen spurgte om, hvilke større økonomiske reformer der skal samordnes ifølge det forslag, som Kommissionen vil forelægge til oktober.

Statsministeren svarede, at der allerede i finanspagten er en vis samordning af økonomiske reformer. Hvordan det helt konkret vil fungere i virkeligheden, er man endnu ikke klar over. Det er den samme ex ante-diskussion, man har om samordning af reformer om ØMU'en. Det vil blive diskuteret i løbet af efteråret, når Kommissionens meddelelser kommer, og der vil blive konkluderet i december.

Finn Sørensen var bekendt med, at samordning af økonomiske reformer indgår i de tidligere aftaler, og at det også ligger i det europæiske semester. Enhedslisten mener ikke som statsministeren, at Kommissionen skal vende og dreje Danmarks økonomiske politik. Han spurgte, om der i formuleringerne ligger yderligere opstramninger.

Statsministeren understregede, at forhåndskoordineret af reformer allerede er indbefattet i finanspagten, og at der kan være noget fornuft i at orientere hinanden om større reformer. De nærmere mekanismer er ikke fastlagt. Regeringen er optaget af at undgå dobbeltarbejde.

Finn Sørensen mente, at der er forskel på at orientere hinanden og på at samordne politikkerne. I en samordning er man politisk forpligtet til at afstemme reformer med hinanden.

5. Udvidelse af EU

Statsministeren: På mødet blev vi enige om, at vi senest i starten af 2014 indleder optagelsesforhandlinger med Serbien, parallelt med at der skal forhandles med Kosovo om en stabiliserings- og associeringsaftale. Inden forhandlingerne med Serbien kan gå i gang, skal Kommissionen dog fremlægge et forslag til en forhandlingsramme, der skal vedtages i Rådet og bekræftes af DER. Derfor kommer vi til at vende tilbage til sagen, formentlig på topmødet i december, inden vi kan gå endelig i gang med optagelsesforhandlingerne med Serbien. Fra dansk side var vi gerne gået endnu hurtigere frem. Det er vigtigt, at Serbien og Kosovo bliver belønnet for deres politiske mod, og vi har nu sendt et klart signal om, at Serbien hører til i EU.

6. Det flerårige budget

Statsministeren: Endelig blev der den 27. juli indgået en aftale om EU's flerårige budget for perioden 2014-2020(MFF) mellem Kommissionsformanden, formanden for Europa-Parlamentet og det irske formandskab. Den aftale blev efterfølgende godkendt af Det Europæiske Råd. De vigtigste ekstra imødekommelser i Europa-Parlamentet er en lidt større fleksibilitet i forhold til overførsel af uforbrugte midler til kommende budgetår og en fremrykning af forskningsmidler. Kompromisset giver også mulighed for frivillig tilførsel af midler fra medlemsstater til fødevarefonden for socialt udsatte på op til 1 mia. euro. I aftalen fra DER fra februar er der allerede afsat 2,5 mia. euro fra selve EU-budgettet.

Den samlede aftale om MFF opfylder Danmarks tre hovedprioriteter: Danmark beholder sin rabat på 1 mia. kr. årligt, budgettet bliver reduceret og det bliver gjort mere moderne og vækstskabende. Europa-Parlamentet skal være med til at godkende denne aftale på sin plenarforsamling i juli.

Finn Sørensen spurgte, om man på nuværende tidspunkt kan opgøre, om Danmark får en nettobesparelse på mindst 1 mia. euro.

Statsministeren svarede, at Danmark uden tvivl har fået sin rabat, og at regnestykket er meget kompliceret.

Finn Sørensen forstod, at man må vente på det endelige regnestykke om, hvis man vil vide, om der er en nettobesparelse på 1 mia. kr.

Statsministeren bekræftede, at Danmark netto sparer 1 mia. kr. årligt ifølge den aftale, som Europa-Parlamentet skulle godkende. Hun henviste til finansministeren for en uddybelse.

Finn Sørensen var godt tilfreds, hvis det forholdt sig sådan.

Den fungerende formand foreslog, at finansministeren fremsender et skriftligt notat om, hvordan rabatten udregnes.

Statsministeren gentog, at flerårsbudgettet bevarer rabatten. Med hensyn til nettoeffekten af den, henviste hun til finansministeren.

7. Eventuelt

Finn Sørensen spurgte, om regeringen stadig har tillid til USA, efter at landets overvågning af bl.a. EU-institutioner og ambassader er blevet afsløret.

Statsministeren kaldte de anklager, der er bragt frem i den tyske presse, for meget alvorlige. Hvis de holder stik, er det ikke en måde at samarbejde på for to så tætte allierede som EU og USA. EU's udenrigsrepræsentant, Catherine Ashton, har forlangt en forklaring fra de amerikanske myndigheder. Indtil man har fået den, ville statsministeren ikke kommentere sagen yderligere.

Finn Sørensen forstod ikke, at statsministeren tøvede med at kritisere USA. Frankrigs præsident Hollande har truet med, at det kan få konsekvenser for den frihandelsaftale, der for øjeblikket forhandles mellem USA og EU, hvis ikke USA undskylder og standser overvågningen. Han spurgte, om statsministeren var enig med Mogens Lykketoft i, at det er et tillidsbrud. Han opfordrede statsministeren til at foreslå, at man sætter forhandlingerne i bero, indtil USA ændrer og undskylder sin praksis.

Statsministeren gentog, at de anklager, der er blevet fremlagt i tyske medier, er meget alvorlige, og at EU har bedt USA om en forklaring, som hun ville vente på, før hun kommenterede sagen yderligere. Statsministeren kunne ikke se sammenhængen mellem frihandel og aflytning. Hvis man, som Finn Sørensen, ønsker flere i arbejde, skal man ikke afblæse forhandlingerne om en entydigt positiv aftale.

Finn Sørensen gentog sit spørgsmål om, hvorvidt statsministeren var enig med Mogens Lykketoft i, at det er et alvorligt tillidsbrud, hvis aflytningen har fundet sted, som han havde udtalt til Berlingske Tidende. Han forstod ikke, hvorfor statsministeren ikke mente, det betød noget for frihandelsforhandlingerne. Han foretrak at standse forhandlingerne, indtil sagen var afklaret.

Statsministeren mente, at det ville være synd for de arbejdsløse at standse frihandelsforhandlingerne med USA pga. den eventuelle aflytning. Hun havde ikke yderligere at sige og mente, at det lå meget langt fra afrapporteringen fra DER.

Den fungerende formand bemærkede, at aflytningssagen lå langt uden for dagsordenen.

Finn Sørensen forstod på statsministeren, at hun anså præsident Hollande for at være ude i hampen, når han siger, det kan få konsekvenser for frihandelsaftalen. Han undrede sig over, at statsministeren ikke kunne se sammenhængen mellem overvågningen og forhandlingerne.

Den fungerende formand pointerede, at statsministeren ikke havde sagt, at den franske præsident er ude i hampen, og at USA's aflytning lå uden for dagsordenen.